

Мова джаза настолькі своеадметная, што для яе, здаецца, немагчыма знайсці асацыятыўныя паралелі ў вербальных ці візуальных відах творчасці. Джаз можна параўнаць з музыкай лірычнага верша, з тэмпераментам ліній віртуознага графічнага малюнка, з імпрывізацыйнай экспрэсіяй абстрактнага жывалісу або разняволенай пластыкай авангарднай скульптурнай кампазіцыі, але... Але джаз ёсць джаз. І якой жа нечаканасцю (нечаканасцю прыемнай!) сталася для яго прыхільнікаў і знаўцаў перажыванне знаёмага, ні з чым не параўнальнага, прыўзнята-ўзрушанага стану пад уражаннем чыста візуальных вобразаў. Прычым, вобразаў, створаных не з дапамогай найноўшых фота-лазерна-камп'ютарных тэхналогій, а сродкамі традыцыйнага для беларусаў дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва.

Выстаўку серыі габеленаў Марыі Барысенкі пад назваю "Джаз" наладзіла сталічная галерэя "Універсітэт культуры" ў межах маштабнага рэспубліканскага праекта "Зямля пад белымі крыламі". Прэм'ера незвычайнай джазавай сюіты, падтрыманая падчас вернісажу гучаннем жывой музыкі, выклікала цікавасць да творчасці аўтаркі. Марыя Барысенка — выпускніца кафедры дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва БДУКІМ, стыхендыят спецыяльнага фонду Прэзідэнта Беларусі па падтрымцы таленавітай моладзі, пераможца Рэспубліканскай выстаўкі-конкурсу ў намінацыі "Тканшы. Габелен. Мадэляванне". Творы маладой мастачкі знаходзяцца ў дзяржаўных і прыватных калекцыях Беларусі, Расіі.

Нізкай сваіх новых твораў, патхнёных лобоваю да джаза, Марыя Барысенка пераканальна раскрыла неверагодную роднасць свайго такога, здавалася б, канкрэтнага, матэрыялізаванага мастацтва і надзямнага палёту эмоцый, спароджаных высокаарганізаванай музыкай імпрывізацыяй. "Сінкопы", "рыфы", "квадраты", "свінг", "драйв", "блюзавыя ноты" — многае з та-

Музыка габелена

го, што ёсць у джазе, аказваецца, можна перадаць рытмікай мудрагелістых спляценніў тканкі, стракатым каскадам ніцін, колеравымі акцэнтамі, супастаўленнем геаметрычных выяў, кантрастам фактур. Апроч традыцыйных тэхнік габелена, мастачка скарыстоўвае і сваю, аўтарскую, спалучаючы розныя віды традыцыйнай натуральнай і сучаснай сінтэтычнай пражы з абрэзкамі тканшы і футра.

"Марыя не абмянае ніводнага канцэрта джазавых выканаўцаў, што ладзяцца ў Мінску, — расказвае дырэктар галерэі "Універсітэт культуры" Дзяніс Барскоў. — І хоць у самых назвах работ няма канкрэтных імёнаў, музыка Луі Армстрэнга, Рэя Чарлаза, Бады Гая і нашага суайчынніка Аркадзія Эскіна прысутнічае ў яркіх колерах і пластычных вобразах яе габеленаў. Мастачка наўмысна не закранае гісторыю джаза, не робіць намёкаў на культурныя персоны, каб мы вастрэй адчулі пластычнае выяўленне музыкі

ды тых эмоцый, якія ўзнікаюць пад яе ўздзеяннем".

Кажуць, вучонья вызначылі, што ў джазмена падчас імпрывізацыі працуе тая ж частка галаўнога мозга, якая актывізуецца ў чалавека, калі ён распявае ўласную біяграфію. Такім чынам, джаз — аўтабіяграфічная з'ява, свосасаблівая музыкальная

споведзь. Дык значыць, ствараючы свой бязлучна красамоўны "Джаз", Марыя Барысенка распавядала і пра сябе...

Святлана БЕРАСЦЕНІ

На здымках: габелены Марыі Барысенкі з серыі "Джаз".

Фота аўтар